

رم

یونان و روم

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۱۳ مرداد ۱۳۹۴ ۶۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

از حدود ۲۵۰۰ سال پیش از میلاد، مهاجرت برخی از قبایل آریایی از سمت شمال به سرزمین یونان آغاز شد. وجود جزایر پراکنده و کوهستان‌های زیاد و همچنین تعصبات قبیله‌ای موجب شد که قبایل یونانی با وجود برخی مشترکات فرهنگی، جدای از هم و به طور مستقل زندگی کنند. بدین ترتیب در یونان به تدریج، دولت-شهرهای متعددی پدید آمد. دولت-شهرهای یونان با یکدیگر رقابت داشتند و دائم باهم جنگ میکردند. در تاریخ یونان، دولت-شهرهای اسپارت و آتن از بقیه مشهور ترند. شیوه حکومت و نیز تربیت اهالی آتن و اسپارت با یکدیگر متفاوت

از حدود ۲۵۰۰ سال پیش از میلاد، مهاجرت برخی از قبایل آریایی از سمت شمال به سرزمین یونان آغاز شد. وجود جزایر پراکنده و کوهستان های زیاد و همچنین تعصبات قبیله ای موجب شد که قبایل یونانی با وجود برخی مشترکات فرهنگی، جدای از هم و به طور مستقل زندگی کنند. بدین ترتیب در یونان به تدریج، دولت-شهرهای متعددی پدید آمد.

دولت-شهر های یونان با یکدیگر رقابت داشتند و دائم باهم جنگ میکردند. در تاریخ یونان، دولت-شهر های اسپارت و آتن از بقیه مشهور ترند. شیوه حکومت و نیز تربیت اهالی آتن و اسپارت با یکدیگر متفاوت بود این دو باهم رقابت و دشمنی شدیدی داشتند. اهالی اسپارت به جنگاوری شهرت بسیاری داشتند و آن را برای خود افتخار میدانستند. آنان پسران خود را از همان دوران کودکی به ورزش های سخت و تربیت بدنی عادت میدادند. آموزش های نظامی آنان بسیار سخت و طاقت فرسا بود. البته رزم اوری در میان اهالی آتن اهمیت داشت: اما مردم آتن بیشتر به خاطر علاقه مندی به حکومت و دموکراسی و رواج اندیشه های علمی و فلسفی شهرت یافته اند.

همزمان با دولت-شهر های یونانی، حکومت هخامنشیان قدرت بلامنازع آسیا بود و فتوحات آن در آسیای صغیر رو به گسترش بود. در نتیجه کشمکش ها نبرد هایی میان ایرانیان و برخی شهر های یونانی رخ داد که مدت ها ادامه داشت.

اسکندر مقدونی!

رونق اقتصادی و برخی اصطلاحات رهبرانی چون پریکلس موجب پیشرفت قابل توجه آتن و شهر های تابع آن شد با این حال رقابت و دشمنی میان دولت _شهر های یونانی همچنان ادامه داشت .

آنان به دو گروه اصلی تقسیم شده بودند که آتن در راس یکی و اسپارت در راس دیگری قرار داشت دولت هخامنشی در خفا بر اختلافات آنان دامن میزد و به اسپارت کمک مالی میکرد . جنگ های داخلی یونان که به جنگ های پلوپونز معروف است ، سال ها ادامه داشت تا به پیروزی اسپارت انجامید . بدین ترتیب هخامنشیان به دست خود یونانی ها از آتنی ها انتقام گرفتند . اسپارتی ها نیز با فتح آتن از آنان انتقام گرفتند و مردم آتن را بسیار تحقیر کردند . هر چند دیری نپایید که خود مغلوب یکی دیگر از دولت شهر ها به نام تبس شدند . بدین ترتیب اختلاف داخلی یونان را ضعیف میکرد در چنین شرایطی فلیپ مقدونی که حاکم مقدونیه در شمال یونان بود توانست طی چند جنگ بر یونانیان پیروز شود .

پس از فلیپ پسرش اسکندر مقدونی با سپاهیانی که از سراسر یونان جمع کرده بود به آسیای صغیر (ترکیه امروزی) آمد از آنجا عازم مصر شد و آن سرزمین را فتح کرد سپس با شعار ((انتقام گرفتن یونانیان از ایرانیان)) راهی ایران شد و در شرایطی که هخامنشیان به دلیل اختلافات دچار ضعف شده بودند توانست ایرانیان را در جنگ شکست دهد و تا شمال هند پیش برود . اسکندر در بازگشت از بابل مرد . از آنجا که اسکندر برای خود جانشینی تعیین نکرده بود سال ها میان فرمانده هان سپاهش جنگ در گرفت تا عاقبت یکی از سردارانش به نام آنتی گون بر یونان مسلط شد

نقشه متصرفات اسکندر مقدونی

فرهنگ و تمدن در یونان باستان :

دین : یونانیان به خدایان بسیاری اعتقاد داشتند آنان بسیاری از مردم جهان معتقد بودند که پدیده هایی چون آسمان ، زمین ، رعد و برق ، جنگ ، عشق و زیبایی ، علم دانش هر یک خالق ویژه ای دارند که جایگاه بعضی از آنها در آسمان و محل سکونت تعدادی دیگر بر روی زمین است

از نظر یونانیان جایگاه تعدادی از خدایان برفراز کوه المپ بود به همین دلیل مسابقات ورزشی که چند سال یکبار در شهر المپی برگزار میشد ریشه مذهبی داشت ، مسابقات المپیک در عصر ما یادگاری از همین مسابقات است

علم و فلسفه : علم و فلسفه در یونان باستان پیشرفت زیادی کرد زیرا : ۱: یونانیان به بحث و گفتگوی علمی علاقه زیادی داشتند ۲ : کشتی های بازرگانی یونانی به مصر و آسیای صغیر رفت و آمد میکردند و از این طریق بسیاری از دستاورد های علمی مردمان آسیا به یونان راه یافت ۳: مشهور است اسکندر پس از حمله به ایران کتابخانه بزرگ هخامنشیان در تخت جمشید دست یافت و پیش از آتش زدن آنجا ، دستور داد کتاب های آن را به یونان منتقل کنند .

از رم تا روم :

در همان زمان که یونان دوران شکوفایی خود را میگذراند ، در شمال غربی آن یعنی در شبه جزیره ایتالیا اقوامی میزیستند که از حیث فرهنگی و تمدن بسیار عقب تر از یونانیان بودند از شهر های مهم این اقوام شهر رم بود . رمی ها حکومتی جمهوری داشتند آنان به طور دائم با همسایگان خود در جنگ بودند به همین دلیل جنگاوری در میان رمی ها اهمیت زیادی داشت .

در قرن سوم قبل از میلاد توسعه فتوحات رمی ها موجب شد که با حکومت کارتاژ همسایه شوند و بر سر منافع اقتصادی و راه های دریایی با یکدیگر بجنگند . کارتاژی ها عنوان خود را از پایتخت خود کارتاژ (در تونس فعلی) گرفته بودند آنان قسمت های زیادی از سواحل شمال آفریقا و جزایر دریای مدیترانه را در اختیار داشتند . جنگ های رمی ها با کارتاژی ها بیش از نیم قرن طول کشید سرانجام با رشادت های هانیبال سردار کارتاژی ، رمی ها پیروز شدند و به دولت کارتاژ خاتمه دادند .

رمی ها به تدریج بر متصرفات خود افزودند و با فتح مصر و آسیای صغیر کشوری وسیع پدید آوردند بدین ترتیب حکومت رم به امپراطوری روم تبدیل شد . گستردگی بیش از حد قلمرو روم برای آن امپراطوری مشکلاتی در پی داشت . همسایگی رومیان با دولت ایران سر آغاز مسائل بسیاری در سرنوشت دو کشور بود تا این زمان رومی ها اشنایی زیادی با حکومت ایران آن زمان یعنی اشکانیان نداشتند همسایگی این دو موجب جنگ های بسیاری شد که تا اواخر دوره ساسانی ادامه یافت این جنگ ها موجب ضعف هر دو کشور شد .

مشکلات و دلایل ضعف امپراطوری روم:

امپراطوری روم از قرن سوم میلادی دچار مشکلاتی شد که به تدریج قدرت آن را تحلیل میبرد . یکی از علل این مشکلات وسعت بیش از حد قلمرو امپراطوری بود . امپراطور کنستانتین شهر بیزانتیوم را در شرق امپراطوری بود به پایتختی انتخاب کرد . این اقدام مقدمه تقسیم روم به دو قسمت شرقی و غربی گردید .

از آن پس روم غربی به دلایل حملات مداوم اقوام بیابانگرد رو به انحطاط نهاد و به عکس روم شرقی به دلیل برخورداری از سرزمین های ثروتمند تا مدت ها به حیات خود ادامه داد تا آنکه پایتخت آن به دست ترکان فتح شد بدین ترتیب یکی دیگر از امپراطوری های بزرگ جهان منقرض شد .

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «یونان و روم»، پارسیان دژ، ۱۳۹۴.

خواندن مقاله و پیوست های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://parsiandej.ir/articles/1663/pdf/یونان-و-روم.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵